

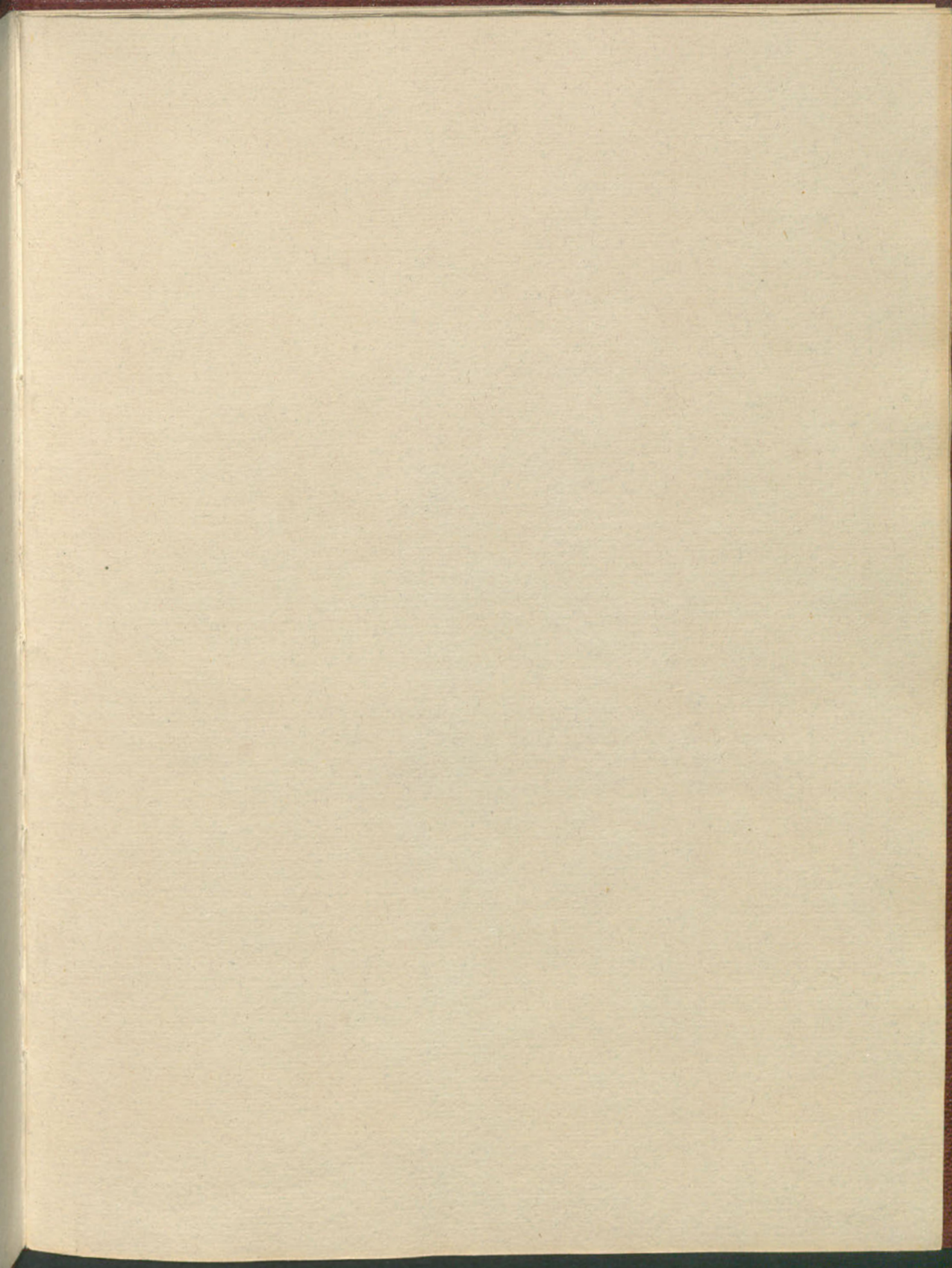
YALE
MEDICAL LIBRARY

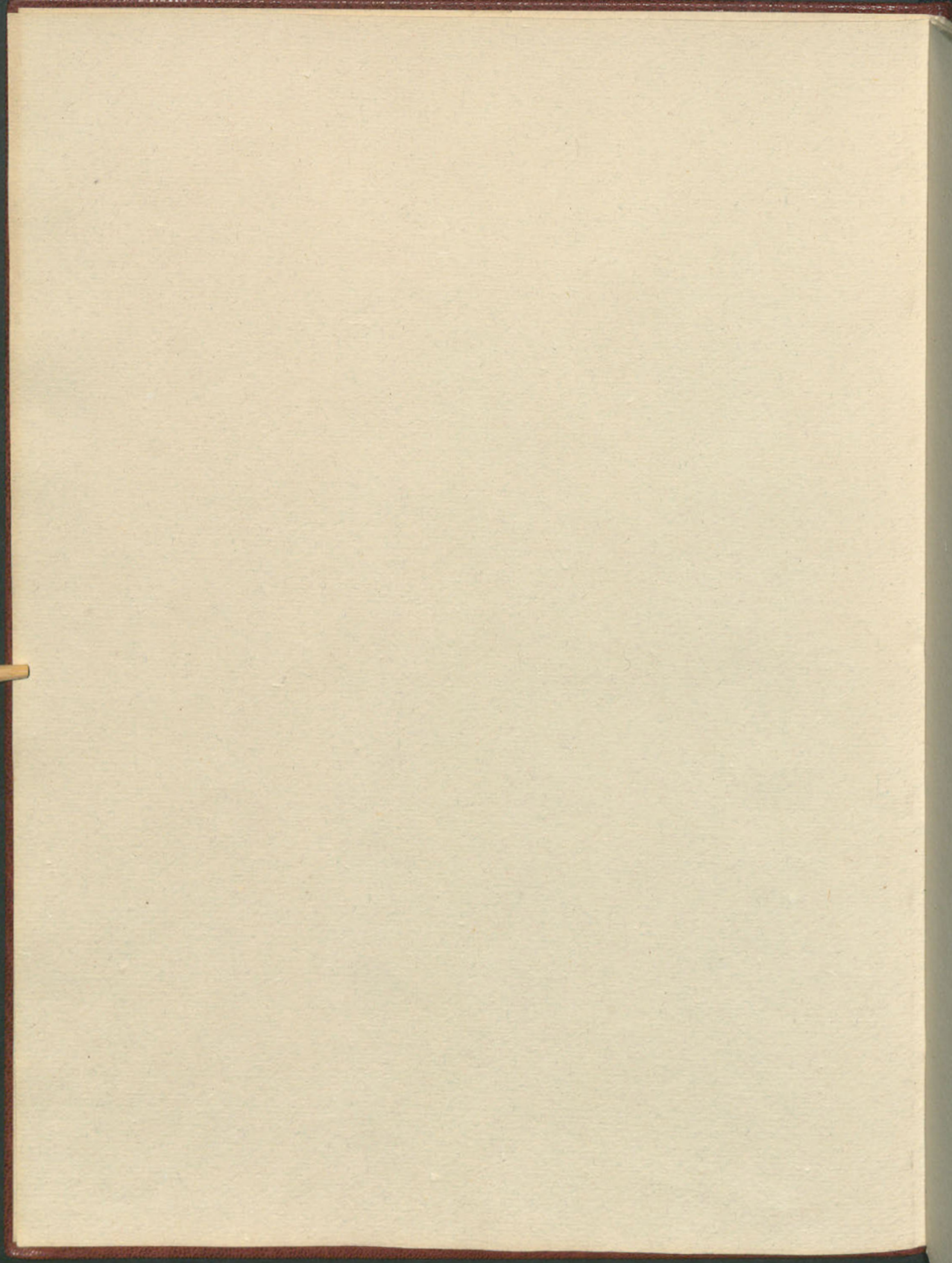

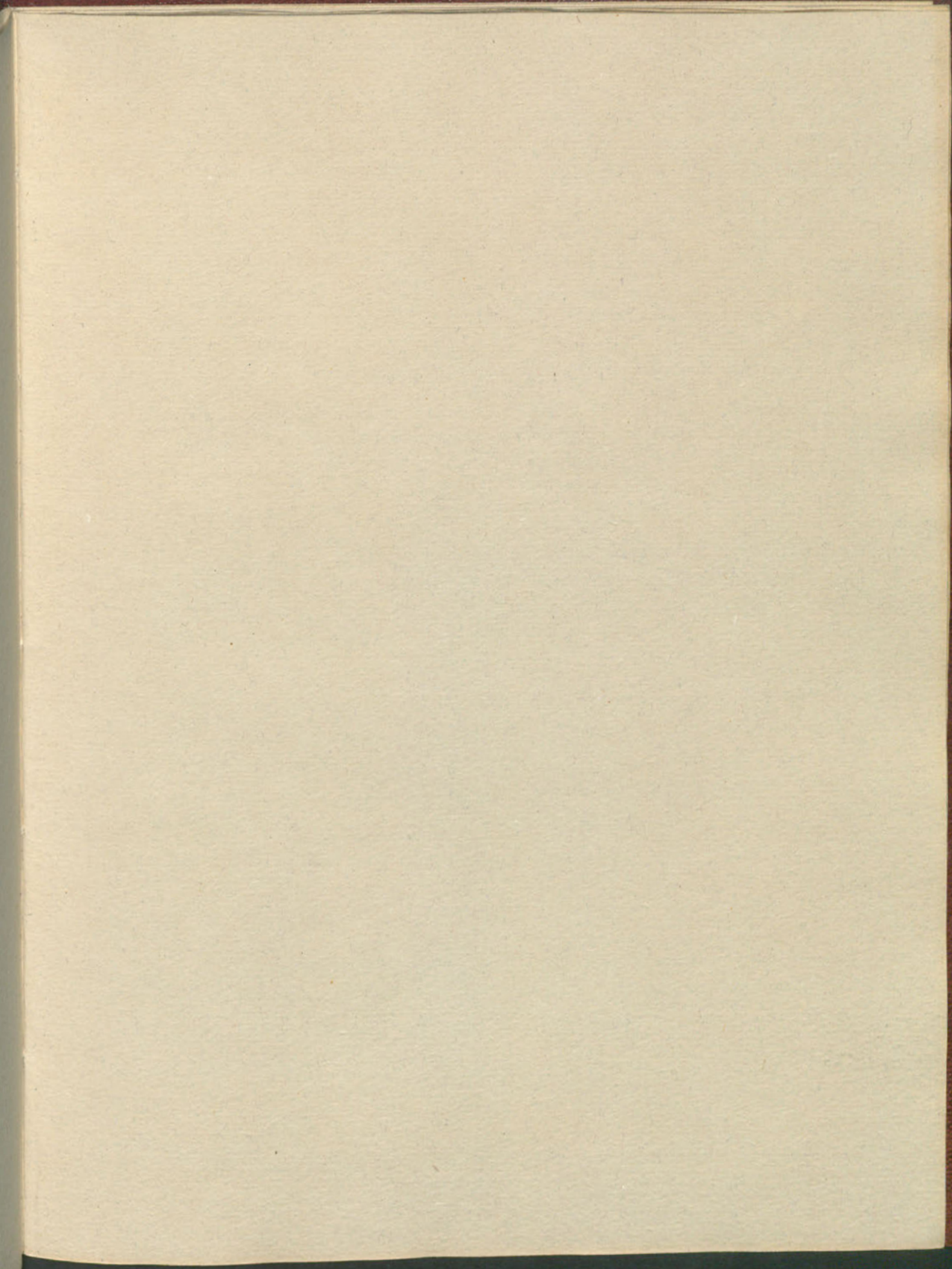
HISTORICAL LIBRARY

The Gift of

DAVID P. WHEATLAND

calculosis et colicis cum apozimati
 gni solis vel cum decoctione apii.
 saluaria vel domestica. Aztreas
 cum intelis ouorum vel decoctione pi-
 gami. Ad uenenosa et mestrua e-
 ducenda et ad feruendum cum
 uino cocto vel melle vel aqua
 iqua cocta sit mela vel ozimum
 ad frigidiores prodiat et ceteras
 passiones teritur cum aqua cepi-
 da et ualebit.

II Triaca diacubon olim
 diacubum antiquo rebi
 fieri. si alij philosophi addiderunt
 postea cetera alia que ualent pro
 priis coscians hominibus et morbis a
 canibus rabiosis aut uenenosis
 animalibus datur aut cum succo mete
 ad bibendum et super ipsum ulnibus.
 ex ea iungitur. Et uenenosa apo-
 stemata sanat super iuncta filicet
 bonum malandum quod salernitanum
 scortum uocat si ex ea iungatur
 mirabiliter destruit. Quatnam
 rursus et uere cotidiane. data cum
 decoctione pigami. vel geticane
 si uere est pars est libris ii. et sic fit
 sic. **¶** Odne aristologie iuncto
 de geticane bacarum lauri. exco-
 ricatur. an. 3. i. et d. ii. min
 gran. xii. fenu gra get nige-
 lle zeduar. an. 3. ii. et d. ii. di-
 camu comedire pigami. an. 3.
 i. et d. ii. et gna. vii. calcasti

husti. 3. i. et d. ii. magnie 3. i. anti-
 farma mume. an. 3. i. cornu
 cerui husti. 3. iiij. datur autem
 sicut alia triaca.

III Triaca alia inuameta cum
 multa sunt ad egrotudines
 frigidas cephalis sicut est epile-
 sia tortura palis et stomacho sic
 est calor et flatu et malitia digesti-
 onis epatis. sicut et est cazeza
 ydropesis et opilatio et offritat
 morbus scorpionum et offrit po-
 tui ueneni. aut hec est pmissio
 et sic fit. **¶** geticane bacarum lauri
 mire aristologie iuncta an. et
 officia cum mele dispinnato. quanta
 et est ab anzeo s. usque ad an. i.

II Triaca saracemica. triaca
 i. inuenitur quod facit homines in-
 uenes. saracemica quod asaracemum fuit
 iuncta. datur prope ictericas epatis
 as et patientibus doloribus capitis ex fir-
 mo colle rubre. Dat prope gita-
 dolores duplices etiane restaurat
 etiam uisum amissum. ex aliquo ca-
 lore viij pars est libris ii. et sic fit.
¶ zuchaz 3. iiij. cortices minto-
 lanoz medule castefistule tama-
 rindi an. 3. i. n. hebulis mundate
 mane an. 3. vi. et d. ii. et gran-
 v. i di mole an. 3. s. anisi mara-
 tri. an. 3. ii. et gna. xv. mastias
 mac an. 3. ii. et gna. vii. et her-
 li ebha an. 3. s. et gna. iii. sirupi

Triaca alia inuameta cum multa sunt
 ad egrotudines frigidas. collabii stomari
 macias ii. s. s. deprimi albi 3. iiij.
 Scutianne 3. ii. termentis 3. ii. aristoloc-
 lon 2. i. an. 3. ii. melle s. s. bacarum lauri.
 an. 3. ii. et d. ii. di-
 camu comedire pigami. an. 3.
 i. et d. ii. et gna. vii. calcasti

Tab. 35. A

molati q̄ sufficiat. Adficiatur at
sic iduabz libz aque ponatur 2. ii
molaz recetuz si possit repm. si
nō repm̄tur ponatur sicc. et bu
liat donec aqua ip̄p̄p̄m̄tur co
lore teneat. Et molo sint remi
se. Et postea bñ exp̄sse colētur a
tecolatura p̄m̄ accipiat. sicut
casta et tamazidi deinde abluu
tur et p̄ cazollaz colētur et in
alia aque libz 3. et 2. druz zuchā
mittatur et sup̄ ignē ponatur
et ad spissitudinēz bulliat et cū
capit īspissari addat colatura
ciste fistule. et tamazidi Si uo
lueris sanare si cūctuz sit guta
sup̄ marmoz ponat si cū mel
coligatur coctuz est et tūc ab
igne deponat et cū aliq̄culū
īfrigidatū fūit puluis supra
dictaz sp̄z agitatū cū spatula
sup̄ aspgatur deinde nō sup̄
dictuz zuchāz mittat et postea
reponatur. Datū aut īmane
īmodūz castance si fūit ex di
stēpācia coloris et datur cū ad
frigida si ex habū dātia huōris
datur cū aqua calida.

III Si flos magna dī ma
gna qz magnūz fructū
mulieribz q̄fert. Datur prope
ōr̄ stomaci dolores uirōz et
mulierū cū aqua īqua coctū
sit se m̄ feniculi anisi q̄ ma

stias. Et datur ad mūia manu
cis ex frigiditate si ex distēpācia
bibatur cū uino īquo cocta sit
arthe misia. bñ et cū olō muste
lino musta et p̄sāz ex lō bace
factis et ex ea īuenis si īmūlia
fuerit massi mēstina pzo uocat.
Dulieri nō q̄cipiēt 2 si de tur
ī uino īquo cocta sit mādiago
ra ul̄ sambuc̄ mūolanoz m̄
uolūter p̄est. Et enīz p̄ueus
qui dormire nō possit nocte. et
mūis plorāt distipata cū lacte
mulieris īmodū aceris ualet
vñ pars est libz 1. et sic fit et
opū 3. ii. cinamoi gāz galāge
spice zedare costi 2 zebz storacis
calamēti calai aromatica. apen
peuadaī acori mādiagore ceta
ce rose pipis anisi apū petro
selini. feniculi macedonia.
dana Iusqami. ozimi. 3. ii. q̄
cōfige sic sup̄. **TRATVS. VII**

Urina hōm̄z sanor differt
ab urina hōm̄z īfirmoz 2 p̄
m̄lta signa. Quia uīna sanor
est mediocis substācie et sub
tilis tēctur ad cēnū tēctur
et ypostasē si ibi fūit tona sm̄
modūz quē dixim̄ exalte dīne
et leitate et equalitate figure
rotūda et odoris tēpati nec fēti
da nec ex fēta. Quidā aut dīce
rūt q̄ cū hūm̄m̄ urina subico

regitudine que est iulio acu-
tatis iussa sunt sanitas die sequi
ti addit.

Urine infantum puerorum ad lac-
tis trahit proprietates expe-
nientem eorum et per humiditatem ipsorum
et id declinat magis ad albedinem
Urine autem puerorum sunt spissiores
et grossiores urinis iuuenum
et turbidiores. Iuueni uero
urine ad ignis foras trahit ad sub-
stantie mediocritatem urine semper
ad albedinem et subtilitatem est ta-
men cum sunt in crasse sunt superflui-
tates deperissent quare euacu-
atio multiplicat. De corpore uero
urine maioris sunt albedinis et te-
nuitatis. Est tamen sciendum cum per
dieta grossities accidit si in uero et
cum urina uehementer sunt grossa
apertum erit ut lapis eis accidat.

Suis cognoscere urinas as-
sero qui est similis urine ne
deapiaris ab aliquo cognoscere
per istum motum quodam stuporem acci-
tosum et omnes liquores qui sunt ex
aqua et mele et aqua et fleuibus
et eis similibus. quanto plus tibi ap-
propiuaueris erit in claritate magis
augmentata. Urina uero est ab he-
diuersa. ydromelis preter spuma
est citra et aque flauum sedimen-
taliter descendit et non in medio ne-
que ordinate nec habet motum et

hec sufficiat innotando dispositionem
urinarum

Mulier uero urine semper sunt maio-
ris grossitudinis et albedinis et
minoris puritatis quam urine ui-
rorum et hoc quod est per rebitutem
digestione uirtutis earum et per multitu-
dinem superfluitatum ipsarum et apli-
tudinem canalium unde egrediuntur
ea que ab eis exeunt et per illud
que resoluunt ex materialibus earum et ad
urine instrumenta tendunt. De scu-
lorum uero urinas cum moues et tur-
bantur declinat earum turbatio ad
superiora et est cum sunt plurimum tene-
band. De urine mulierum non tur-
bantur sed per modicam separationem
sua et habet sunt plurimum super spumam
suarum similitate rotundam et si
turbida sunt earum turbatio pauca erit.
In urinis uirorum ylica cum mulieribus
omiscetur sunt sua filia ad inuicem
mixta. Urine pregnantium sunt cla-
re et super ipsarum superfluitas est nebula
et quandoque trahit ad colorem ad-
ciere aut aque pedum et superflui-
tates ipsarum est nebula si quocumque
hoc sunt in debilibus sic autem earum mi-
natum et de eis sunt uelut grana
que descendunt et ascendunt. Quare
de eis yrum manifestior fuerit erit cum
in pregnationis present et cum hoc loco
eius fuerit uelut erit in fine per
gnationis et per turbationem cum mouet

pazietis urina secundū plūmū
est nigra. et ī ipā uelud atramē
tū et sicut sordities.

Sepe prodest mltū medicū
cūz urinas aīalūz cognō
propterea qd ipē ī eis expūntur
certitudinē facit et hīc qdā diffi
cile est. Quidā autē dixerunt
qd urina aīalū ī vīnali est sic
butīz liqfactū cū fūtare. et qm
sine exteriorē. Vtē urine sub
īngalū ei assimilat sicut aī
ne et tibi uidebitur qd supior
medietas nīmalis sit clara et
īferior medietas sit turbida.
Quīz nō urine sūt alte ada
crūtatēz trahētes pīnque
hōūz urinis sicut substantias non
habet. et eaz sedimē est sicut
oleū ul' sic amurza olei. et
cūqz nūtrīmentū sūt meli
eū urina clarior. Urina cap
oli vīnis hōūz et omīz aīallā
tur sicut neqz sūam neqz sedimen
habet. et est clarior qd nīmis
omīz omīz et hūūz.

Egestio sine steracis sepe
declaratur ex sui quāti
tate qd ut gīstaretur si est mu
nus eo qd comeditur aut māi
a plus aut equalis Et est mo
notādūz qd ipūz augmētūz ē
p hūūz mltitudinēz et pauca

3
tis pīp ipōz pauatatez aut qd ex
ipīs ipā ī īntestīno monōculo
et ī colon et ī fāstys mltūz sūt
retēnūz qd est signū colice pcedē
tis aut pīp expulsiuaz debilitatez
et cognoscitur etiā ex essētia sūt
quōiā qd ex eo hūūduz est aut
significabit opulatiōes aut pul
siuaz digestiue malitia; et ple
zqz significat mīsericordiā debilitatē
que hūūduz sūt nō fugit et quā
toqz est pīp capitis renūia aut
pīpīz comestionez rei. qd ege
stione hūūctant. Quod autē
ī hūūdo mīstosūz est sepe significat
liqfactiōes et hīc est aīferore et
plez significat mltitudinē maloz
hūūz mīstosoz et hīc nō cū mltā
existit leuitate et plezqz sig
ficat nūtrientia mīstosa. que
comesta fuerūt et nō pauca
cū calore spīz ī opulsiōne et
nō sūt ī ea digestio bona. Sicut
qd ex ea spūmosūz fortitudinis
caloris significat ebullitiōes aut
mltāz uērositatūz p mīstionez
qd aut ex egestione est sicut aut
labore; significat et resolutiōes
aut mltāz urine puocatiōne.
aut igneūz caloz aut nūtrī
mentū sicutitatz aut mltāz mo
raz ī īntestīnis sic īstio capitulo
dicem. Quāqz hūūditas siccā qd
est dūz amīscemūz significat qd ei.

fiat est propter quod multum sunt retenta
in humiditatibus ipsius ex parte phlegmaticis
et propter puritates felis purgantis
et festinatis. **¶** Cum ibi non est lon-
ga retentio neque humiditatis in inte-
stinis adsunt significationes. cum ipsa
est supfluitatis sani esse et purga-
tis effusio que ab epate fluxit
ter quod est coram eo et sua enacuat
ne non gerit donec omistetur
et est etiam cum colore sui cognos-
citur egestio. **¶** Si non color
naturalis igneus est levis exi-
stet igneitas qui si augmētur
felis significabit multitudinem
¶ Et si minuitur significabit
candorem et maturioris purgatio-
nis. **¶** Et si albus est fiat quando
quod est ei altero propter opilationes
in canalibus felis et hoc significabit
veterinam. **¶** Et si cum albedine est
unus famei et habet colore ul' od-
or magni apostematis signifi-
cabit apertiones. **¶** San' quoque qui
non exacerbat multoties egerit
inurus et famei que est ei pur-
gatio et enacuatio laudabilis
quoniam propter hoc remouetur
ab eo laxitas que propter puritates
exacerbat acciderat que ad modum
diuram iurina. **¶** Preterea si itaque ege-
stio colore igneum uel uermem
supfluum huius multoties iurina
finis i' egitudinū significat

maturaciones et multoties dispo-
sitionis malitiae. **¶** Et nigri quod
coloris egestio significat saliter
qualiter urina nigra. **¶** Significat
autem aut adhesionem forte aut
egitudinis melancholicę maturatio-
nis aut nutritis rigorem aut puri-
tatem rei que meliaz enacuat
si prima est mala. **¶** Et illa quod
que est propter puras meliaz non
sufficiens cognoscitur ex colore
sui ymo cognoscitur ex acardine
sui et puritate et ebullitione
ter ex ipsa et est mala siue sit
egestio siue quod uoluit et ex ipius
proprietas est quod iste limositates
habet. **¶** Ad ultimū uero humor meli-
colicę purus purior est si plu-
mum cum egreditur. **¶** Est motus
significatio et humi non nigri
ex multoties offert et illud est
quoniam melie naturalis radicalis exi-
tus ultima corporis adhesionem
significat humiditatem i' ymū
perceptionem. **¶** Viridis autem egestio
coloris inani significat extinc-
tionem et filii fusa. **¶** Agestio quoque
plex quod ex sui cognoscitur fusa si-
licet ex absentia inflammationis
sui aut ex inflammatione quoniam
inflata sicut steris uace significat
ueterositatem et est cum ex hora sui
quoniam cum egestiois exitus festinat
et hora qua egreditur si erat ante

cedit signū est malū q̄ felis sig-
ficat multitudinez et uirtutis
retentine debilitatez et si el tardat
exitus digestiue significat de-
bilitatez et intestinoz frigiditatez
et humiditatis et soni multitudo
ueterositates significat inflatus. Co-
lores quoq; extranei et diuisi
mali existūt et nos q̄ de ip̄s no
minabim? i libro p̄culari. Que
uō ex egestionē est melior est ui-
eta q̄ est similiū p̄uiz. et i aqua
aquaositas flatatū est uelē mētuz
amixta et el spissitudo est sicut
spissitudo melis et el exiē est fa-
cilis et nō est mlti fetoris neq;
est p̄uata fetore et nō habet gū-
gilionez neq; rugituz et nō h̄t
spumaz. **¶** Si exiē est t̄hora
qua solet et s̄ q̄ntitatez q̄ ei come-
ditur est p̄p̄qua t̄p̄tate sui et
sane debet q̄ nō oīs egestionis
equalitas est laudabilis neq; el
leuitas qz quādoq; sūt u p̄p̄ neq;
mētuz maturacionez t̄oī p̄tē filles
¶ Et quādoq; sūt p̄p̄ aduersionez
et liq̄factionez filles et tūc q̄des
sūt de deteriorib; significatōni-
bz. **¶** Et scias q̄ egestio que est
repatē cētie et q̄ est ad tenui-
tates nō est laudabilis nisi cū
nō sūt cū ea rugit neq; uero
flatat neq; i sui exitu paulatī
i t̄riscatū. **¶** Et si nō est possibile

ut el exiē sit p̄p̄ uiz molestans
q̄ est ei admiratū et nō p̄mittit
ut adiungat. **¶** Est autē cū plezq;
solari sūt de significatōnibus
que i flatore et alijs apparet reb;
¶ Vex tam de illis loqui p̄p̄ est
i smomone p̄culari. In p̄mo
ne quoq; p̄culari similiter re-
p̄es expositiōis augmētūz uir-
ne et egestionis et reliquoꝝ.

Sequitur de purgationib; hūoꝝ

¶ Purganduz stoma-
ch; uniuersaliter
ab hūoꝝ malis
frigidis et corruptis
p̄mo debet cōsidera-
re medicus uolēs purgare si
per urina si est colerica ul' fla-
gmatica ul' melācolica. **¶** Si
aut urina tibi uidebit̄ flagma-
tica. dabis sibi digestiū sicut
est sirapius acetosus op̄ortus
ul' simplex. 3. j. q̄s. i mane cū
aqua calida et sic facies trib;
dieb; **¶** Et postea dabis ei medi-
cinaz que talis est. **¶** Benedi-
ctus 3. j. p̄uilegiū hermodactiloz
3. j. et distēpa. cū uino calido
et reapiat ip̄s t̄h̄m t̄horā
matutinali et postea nō cor-
miat supra nec bibat ul' come-
dat usq; ad mediaz nēnaz. et
postea bibat unū cātū d̄ aqua
ortei. et postea stet paz quadi-

adpianduz et habere galinas mū
pingues et comedat brodium
ipius galine. Et caueat ille die
q̄ nō comedat nec bibat s̄ dimi
ttat usq; ad cenā et sic faciat pro
tribz diebz.

Ad purganduz meliaz. pri
mo dabis sibi digestum
sicut est siropus opuntis acetosus
ul' simplex ul' cois. Deinde da
bis ei medicinā que talis est.
℞ laccaria ipialis. 3. vi. et
acue euz cū turbis pulueribz
ul' agaria 3. i. cū et faciat si
cut dictū est siropus quoniam
turbis agariis et puluis her
modactiloz laccaria ipiale a
būdicta hec oīa purgāt meliaz.

Ad purganduz coletaz rube
az datur pus digestū sicut
aut oximel opuntis aut oxi
zachara cū aqua calida imāe
et isto. Et postea datur medi
cina que talis est. ℞ reubar
bari. 3. i. elactuarij desiccato
saz 3. ii. cū decoctione uiolaz
prunoz scariole amisi femi
culi. et istine decoctionis ad
datur par zachari et cū p
dicta decoctione distilla istaz
medicinaz et faciat sic dictū
est siropus. Et scias q̄ multē
alie medicine laxatine sunt
s̄ ille que sepe sunt hic siropus

sūt terminori piculo et multū
ualet ad p̄dictos hūores.

Ter aut auicenna q̄ nō de
bet dari mediana s̄ ex
stete i corpore est molificanda
brodio molī i pignū ul' cū cliste
re ul' cū balneis aliqbz diebz
nō cesando quousq; remoliti
fiūt. Et siml nō debet dari
nisi mara sūt digesta q̄ co
gnoscatur per urina et alias
sup similitudines. Unde auicenna di
cit cū uideris humorū digestū
et ueteris solutū tūc seane ex
iteas medicinaz. Itē dicit au
cenna q̄ fastiduz hūtibz et in
stolos hūores et cōstionez iypo
condrys aut illis qui istius terri
oribz hūit inflatōez nō est dan
da mediana. tōne ista re
ficetur nutritiōis molifica
tionibz balneo et reget et hys
silibus. Itē dicit auicenna
q̄ si ex odore medicine expanet
aliquē cū mediana accipit na
res sibi ostēgat ut nō reiciat
medicinā. Recipiat aliquā
culū panis et sup primas asset
et postea i aceto fortissimo i
ponatur et cū aceto egro uolu
tas fuerit reiciēdi naribus appo
nat et anelitu ad se fortius
atrahāt et cessabit post medi
cinā assuptā nō debet reape

fructus aliquos. **D**icitur etiam
cena quille qui aqua ozdei
bibit post solutionem uentris me-
dicine uolentia; explet. et la-
uat illud .i.

Quarta febris est inter-
media. .i. febris que cito uenit
et recedit. **I**ncipio fiat sta-
tus sirupus de rosas sandalis
et floribus nerum et sillib;
et mirtis et oia que cor in-
flamat et oia calida et grassa
si inflamatur spiritus animalis prin-
cipaliter inducat soporibus lenem
et odorem capiti; cum aqua ro-
sata et rosas et uolas et sillia
et si spiritus uitalis inflamatur
da. i. frigidam et confortatam co-
ut sunt magister sandali et
rasura etoris. **A**ngatur bla-
te regio cordis cum oleo rosato
ul' cum oleo nenufarino et sup
epianstetur frigida cum aceto
repata et cuncta. **S**i spiritus
animalis fletur detur sirupus
frigidus et elactuaria frigi-
da sicut est zuchari rosati
et uolati et epianstetur
rose et sandali sup epaz et
sillia. **S**i febris est intermedia que
tur ex frigore uentris detur
flobolymia; maxia si sit cum
uimare. da rosas nouellas
mixtas cum zucharo rosato ul'

molato et odore basilicam non tam
odorifera calida. **A**ncusa re-
umatis uita fomētatione. **I**n
cū calida sine uimare qd est
fomētus frigidus et uiguentis
marie si sit ex latore nimio
corru ul' uia ul' hest. aeris ul'
sillib;. **A**ngantur uole manū
et plate pedū cū molato oleo
ul' ros lacte mulieris spina
torst fidis et cipra uigatur
cū oleo ros. populeon lacte mu-
lieris felis lactatis. **D**ibi et
potus sint facili digestioni
et frigidus si sit ex nimio latore
ul' ex nimia tancione. **D**eter-
nari de resuptis si sudor
puocatur statim sanat. fiat
sic sudoris puocato balne
antur folia salias et mole et
rose et sillia in aqua in qua i-
fundat lincam magnam
et de eo inuoluat patiens et co-
horiatur bñ ut sudor post sud-
res lauetur pedes et thibie et
brachia ex eadē decoctione.

Item si uis cuamensis mixtus
cū cū oleo ros et uictis pulsib;
et etiaz sup illime quomaz
omni calores febriles mitigat.

Quarta febris cotidiana
accipe cur gutas lacu
mulieris masculis lactatis

et dabis bilere egro cū aqua qui
eger patiat. nō habet febris co
tidiana; et h̄ fatias ante accessi
ones febris et curabitur. nō fa
tias ip̄m bilere absint h̄m. Ne
dabis ante horaz accessione de
pulue laurole ad p̄odus duos
tenarioz cū oīo forbili nō cum
crispelis nō cū pulcibus quōia;
paul dubio curabitur. Itē acci
pe diacalametū cū pigano
et distēpa et bñ acuatū et
da patiēti ante accessionez febr̄.

Quoniam febris cotidiana
de flāte dicitur. fac tales
decoctiones et dabis iūstmo. V
mole 3. s. p̄mōz 3. v. polipody.
3. j. murtolanoz l̄ebullox. 3. s.
et fiat decoctō murtolanoz et
detur usq; ad lib̄. s. et ducat
usq; ad 2. uicē si mediana si
erit fortis et debilis mā tam erit
stere digesta.

Quoniam febris cotidiana
de flagmate acetofo. Pri
mo digerāt matia cū orimele
simphā et orizachari. añ nō
cū sirupo q̄posito digesta mate
ria. et postea purgetur cū hac
mediana q̄tal' est. V mōl. 3. y.
sene thimi epithimi polipody
añ. 3. j. castefistule. tamarindoz

añ. 3. s. murtolanoz l̄ebullox
añ. 3. y. et fiat decoctio quōia;
duar. x. uicē. si est fortis pa
tiēs detur totū. et si est debilis
detur medietas. Et nota q̄ ista
mediana que datur oīa coti
diana; de flāte acetofo pot
etur dai. q̄ cotidiana; d̄ flāte
interā. et q̄ quartana; d̄ flāte
naturali.

Sirupus febris. 3. y.
Sirupus facit q̄tra febr̄
tertiana; decoctā rubea
V cedric polipody adiantos ci
pillor uenis molaie rostr p̄
anj. portulace añ manipulos. y.
mola. 3. y. semini quatuor
frigidor sem̄ lactice portulace
sandalloz altoz et rubeoz añ. 3. s.
papaueris albi spody. 3. s. vini
maloz granator. i. pomor. grana
tor. 3. j. zuchari lib̄. j. et fiat
sirupus.

Decoctio ad t̄oz V mola. 3. y.
3. s. quatuor sem̄ frigidor
añ. 3. j. p̄mōz v. castefistule
mūdare. 3. j. 3. j. m̄ane 3. s. m
urtolanoz c̄arinoz. 3. j. reubarba
3. j. et fiat decoctio.

Quoniam febris tertiana
fac tale exp̄metū seure
medū. Accipe fānaz filigi
nis. siacū. l̄ebene et barle iom̄

et uirace grette et platanis et
miste simul cum quatuor onis
et sup totum uentum eplanistra.
ante accessione febuis quoniam
tertiana: cito curat. **V**ter si quis
tapsi barbati naribus patiens i
rectus i ipa accessione sua ter
tiana: tollit. **V**ter dicit excolapi
q' liquor q' distilat apulmone
ariens cocto. tertiana: et morbu
renu inde eis natu: cito curat
Vter fac istud remedium. **A**cipe
melilotu celidoni: papa uer
albū et nigru: uirac: et sal et
tere oia fortiter et eplanistra su
per pulsu: brachio: patiens a
nte accessione: tollit tertiana: **V**ter
si quis letere uel uine acle no
ue dieb: imane dat. tertiana
cito tollit. **V**ter si quis corigole
ante accessione: bibitis cito cu
rat tertiana:.

Quarta tertiana: de colla
atrina uel uicelina uel si
nulli sibi. **V**ter radia: petroseli
femicali cedrac politia adian
to: graminis capillo: uenis
edime scaiole lingue eume
an maipul: 3. mole 3. iij.
intete sebestez quatuor semu
frigidu: polypody casie fistule
munde tamaricu: anisi mara
tri an. 3. s. muretolano: curi

no: hebullo: an. 3. iij. pruno:
et fiat decocto quoniam duar
uabus.

Quinta tertiana: duplicem
ul' simplicem ul' post tres pa
rimos fac istud remedium **V**ter
sua edime scaiole rostri por
ani an. 3. s. sua platanis sco
lopédie an. 3. s. q. s. vini pomor
granato: q. 1. 3. ucha: lib. 2. s.
et fiat sirupus et potetur annue
ne i q' uitate coctea: 3. v. asene
iij. cu cata aqua utriusq' edi
me scaiole lingue ceruine ce
drac polictia adiatos capillo:
uenis. an. maipul' 3. quatuor
seimu frigidu: loragis 3. s. 3. u
cha: lib. 2. s. vini pomor gra
nato: acetosib: qua: 1. et fiat
sirup' et ter patiens.

Decocto ad id: **V**ter mole
3. s. fulio: loraginis 3. s.
pruno: 3. s. muretolano: curi
no: reubarba: 3. s. polypody 3. s.
curbit 3. u. anisi marit an. 3. s.
et fiat decocto.

Quarta tertiana: de colla
atrina. **V**ter cedrac politia
adiatos rostri porani. epacie
mola: an maipulos iij. mo
le 3. iij. flo: nenufar 3. s. qua
tuor semu frigidu: lactuce potulace

paparis albi sandaloz om̃. an. 3.
prunoz xx zuchāz lib. 1. et fi
at sirupus et clarificet. Et si no
terminet p sudore ul' fluxu
ul' secessu i declinatione febris
tetur hec decoctio. ¶ Inolaz 3. iij
quatuor seinuz frigiduz an. 3. i.
caste fistule mūdare an. 3. iij. mi
rololanoz 3. r. reubarbā. 3. i. et
fiat decoctio quociens duat. x.
incibz. ul' id circa sū g. magis
ul' min' materia fuit digesta.

Quarta febris quartana
¶ Asse fetide folioz ruce
pipis longi an. 3. iij. et ofice
cui mele et dabis patien an
te accessiones dnabz horis a
ad modū castanee et ita cura
tur febris quātana. ¶ Itē ad idē
¶ Asse fetide 3. iij. sene thimi
epithimi an. q. iij. iudibituz
et coqz i aqua cū usqz ad spissi
tudinez et postea pone s lapide
auroreico ul' lapide lazuli 3. iij.
et dabis p tivo diez pma die
auferit rigore secūda accessio
nez. tertia oīo curat. ¶ Itē sū
cis taphi barba bibi ante ac
cessiones quartana curat. ¶ Itē
ad idē opilefoluz bibitur da
tur pma cū uino ante accessio
nez quātana curat.

Contra quātana de colā adhu
sta iestate fac tale remediū
¶ Endiue scariole lingue cer
uine cedrac polica adiantos.
capilloz ueneris uol' an. mai
puli. 1. floz boraginis. 3. iij.
quatuor seinū frigiduz an. 3. i.
prunoz. x. thimi epithimi.
an. 3. iij. sene cuscute an. 3. r.
zuchāz lib. 1. et fiat sirupus
et clarificetur.

Decoctio ad idē. ¶ Inolaz
setestru floz boraginis.
an. 3. r. mirabolanoz an. 3. i.
et lebuloz idoz an. 3. i. sene thi
mi epithimi cuscute quatuor
seinuz frigiduz an. 3. iij. reubar
bā an. 1. 1. et fiat decoctio.

Quarta quartana de colā
adusta i autumno. ¶
radices femuli petroseli bruschi
sparagi petasilon graminis
endiue scariole capilloz uene
ris cedrac polica lingue cerui
ne aque lentiginis an. 3. r. pru
noz xx nini pomoz granatoz
lib. 1. zuchāz lib. 1. et fiat sirupus.

Decoctio ad idē. ¶ Inolaz
3. iij. floz boraginis sete
strey caste fistule tamarindoz
an. 3. i. thimi epithimi nitrū
ficiat mirabolanoz an. 3. i.

lebuloz idoz quatuor seimim
frigidoz añ. 3. s. primo x. et
fiat decoctio.

Contra quartana: de meli
colia naturali & radice
fenuculi petroseli bruseli spa
ragi. petasilon graminis lin
gue ceruine radice salina ebu
li came diros cameputros utri
usq. siccatos calameti oigani her
bar. frigidaz añ maipulu. j.
molaz floz toragis 3. j. spice na
di. 3. iij. succi toragis aceti albi
libi s. zuchaz libi iij. et fiat
sirupus et de ista mo. cū hac
decoctione. & came diros. añ
maipuli s. et fiat d. cōi libi
iij. et cū aqua recipiat sirupū
mane et so.

Contra quartana: secūdu
galibei & molaz floz
toraginis. añ. 3. j. sene thimi
epithimi añ. 3. j. 25. mureto
lanoz acinoz renbarbā. añ
3. j. 25. ad quartana postea colā
tur et iterz coquntur oia et iodi
gantur usq. ad 3. ij. i fine deco
ctionis ponat renbarbaz et
acuatuz cū 3. j. esule ut dia
gidij tam meli est ut de esula
detur. p una horaz ante acce
siones sine dubio ista recepta

curat oēs febres quartanas

Stu uis cito curare con
dianaz fac hū remediū
et da patiēti 3. iij. leuice 3. j. plā
taginis. cū aqua calida ante ac
cessiones et cito liberabitur. Itē
facias tales sirupū & folioz
leuice radice apy. petroseli
fenuculi añ. maipulu. j. agaia
3. j. polipody. 3. ij. epithimi. 3. j.
melis q. sufficiat. et ex his oibz
osce sirupū et dabis q. hū est
ualda tōmz expimetuz. Itē ad
idē & radice et sem rāfani.
sem atriphaz radice enule aceti
et melis q. sufficiat et coq.
ad mediū et duabz horis ante
accessiones post ieiunet ad unā
horā hū pdest multuz q. p me est
exptuz. et platur.

Ad colenduz tertiana: si
matrīa fuerit uera da pa
tiēti biter sicā capias monachū
ante horaz accessiois terz ul' quat.
et cessabit febris et hū est exptū.
Itē accipe radice rauani crūā
et osce cū fāma filigis et fac
ēplastrū iterz ubi hū et peci
nez donec sentiat coloz et
torsiones matrīa pns digesta
istud remediū est pbatum
ocra oēs febres tertianas. Itē.

matia ete digesta fac istud re-
mediu. fac ipūz uti flototh-
mia īquāta ul' īqnta die ac-
cessiois et stabit cessabit febris
q̄ ēit ualde uale.

Sitius mungare nim-
iū feruore febris īcū-
mua fac coq bñ folia carlini
īacetū ueteri et postea tetti-
teriatū et misteāt cū olō ro-
sato et ēplaustrētū sup sto-
maquāz mltūz ualeat. Itē ac-
cipe de folijs salias et morelle
et fac balneū. et ualebit ul'
fillūz. Itē accipe sem pſily ī
tegrū ī aqua coctū nocte co-
letūz et addat zuchaz et dē-
potū qz ītollorabiles feruore
anfrat sicut febrū acutaz
extinguit et uētrez soluit. Itē
sirop̄ factus de nemisaz ue-
hemēte extinguit febrez acutā.

Ad omēz febrez extingue-
das. Accipe oleū rosātū
acetū et album ouī. añ. et
miste fortit' agitād et īde
corpūz nūge pūter pulsis pe-
dūz et uolap manūz et uer-
ticēz capitis et sanabit' cito.
Itē aqua frigida ī magna ba-
būdānia data febricitātibz
et hūtibz febrez acutā et mltūz

finētibz ardorez febris extinguit
nō tam ednat.

Sitius prouocare sudorez
Accipe aquaz decoctionis
seis lini et ipūz sem calidū
sup stomacū īducas quōiaz sudor
re puocat et febre de corpore
exire facit. Itē calamus ar-
omaticus et pūterūz et calame-
tūz costus carpoly. sem uince-
santhe simplex ul' opūz ī olō coct'
et īde corpore īucto. oīa hec pro-
uocāt sudorez. Itē bazile plenū
aqua calida potūz ad plātas pe-
dūz et bñ coloptūz sudore copio-
se ītat. Itē puluere amiri
cū olō ofice et īuolue plātas
pedū et uolap manūz ī loco
calido sudorez eū prouocat

Purgantia sanguinez sūt
ista. Cassia fistula camazidi-
mana prima uiole cerasa po-
litricū adiācop. capili uenezis
cedrac muholani. eblicā ter-
bens. epanca ābalāia

Purgācia flā sūt ista poli-
podūz agāciūz. cologūz
da titimalūz. elactēūz elacte-
vide. radix elactēz. storax rubra
ciclam aloē. camepūchōz cu-
saue. lebuli belizā. cocogidy-
et fillā.

Purgantia coleraz sunt ista mi-
rotolani citrini. nux noiei
stamonea citimalus fructus
aloe sem peteli elector albus re-
ubarbaz capsia catapuzia.

Purgantia melancoliaz sunt ista
epithimi polyodii lapis
armenicus lapis lazuli cetaurea
turbit lapis magnetis sene-
hermodactili succis edime in
dix turronii ydragalepidos.
cals nina euforbium sal armo-
niacum apozima radie fabua
sirupus acetosus. oximel li-
bris sem melane atropi cucu-
bita et ciuamez et filia.

De cocto purgans sangui-
nes est hec. Vnde medule ca-
stefustule 3. s. mane uole ta-
mazindoz purgatorum an. 3. s. et
iaqua bulliat et sint lib. 4. aq.
que postea coletur et fortissime
expmatur p. curaz aut p. panu
pforatur et imane propinet
hec decoctio non est multum laxans
et siquid non soluat mebrum
refrigerat calorem et febrem non
interiores extinguit. Et si hac de-
coctione acutius nolueris ac-
cipere 3. 4. ul. 3. 4. reubarbaz s.
q. acutius nolueris et ponas re-
ubarbaz p. se datu cu aqua sim-
plicia. frigida ul. cu sirupo uola-
to quoniam uictus mouet. et cu

calida urina p. uocat.

De cocto purgans coleram
sic fit. Vnde polyodii.
agaia colloquintide elector coco-
gidii electorides aristologie rofo-
te. radias ciuameis agrestis
stomachos rubee radias ciclam.
aloe camepitheos cuscute. an.
3. 4. 5. murtolanoz citrinor telli-
reubarbaz an. 3. 1. murtolani
ipulueres redigatur oia alia
sive quedam ex eis iaqua bulliat
et postea coletur et ista colata
ponat puluis murtolanoz et
dimittat 24 horis et postea
colent et ad repulsionem mali-
saponis et apponant zuchari 3. 4.
et imane retentur.

De cocto purgans coleraz
sic fit. Vnde elector capsie
catapuziaz nux noie. an.
3. 1. et iaqua bulliat et ista
aqua colata puluis murtola-
noz citrinor apponant 3. 1. aut
3. 4. et iaqua dimittat p.
6 horis ul. 8. et postea colet
et ad mixtum zucharo mane-
retur.

De cocto purgans meliaz
sic fit epithimi polyodii.
gliconi squina cetaurea maio-
ris turbit sene radia came-
pitheos hermodactili an. 3. 1. 2. s.
bulliat iaqua. et iaqua colata

ponat pulvis minoranoz idem
et eblicoz. 3. et sic dimittatur
per tota nocte et mane colet
et detur.

Sirupus purgans sangui-
nes sic fit. Recipiat predicta
decoctio purgans sanguines co-
letur et eadem de uichano permisce-
atur equaliter. bullat uero lecto
igne. donec gutta ei digita tacta
quiescat ad herbar.

Sirupus purgans fla. ac-
cipe decoctione purgan-
tes eodem modo colabis in aqua co-
lata tantum de 3. uichano appone
et bullat lecto igne quous bullit
sirupus purgans sanguines.

Sirupus purgans coleram
accipe decoctione purgan-
te colera et bene colata cum 3. uichano
eadem quantitate comixta lecto igne
bullat quous sufficiat.

Sirupus purgans melia
sic fit. Accipe decoctione
purgante melia et cum 3. uichano
equaliter bullat et comiscetur
et postea bullat ad modum siru-
pi.

Radix salis sic purgat. Radix
cum fumi cere mercuriale
laxativum acutum aristolegia ros.
sicut penada estule calendule
laurole scabiose glister utroque
siccis cum 3. uichano mixtus bullat

et detur.

Radix acetosus purgat. radice
ebuli succus sambuca. sitis
lectice. succus tunonum. semina barda-
ne. succus arthemisie hermodactili
turbit succus hys yue inuolubai
herbuli succus cetaure. minoris
camepitheos.

Radix dulcis purgat. spara
agus bruscus. sinon anisus
femaculus anetuz danc cedrac
poliaticum polipodium ameos
mace toicuz apud coriandrum.

Radix uiteruz purgat co-
loquenda euforbium nitru
salgema sal armoniacum radix
rasai elebori nigri pinctu fla
silagie et h. etia. ualet ad arte-
tica gutta et podagra et ad alios
morbos frigidos.

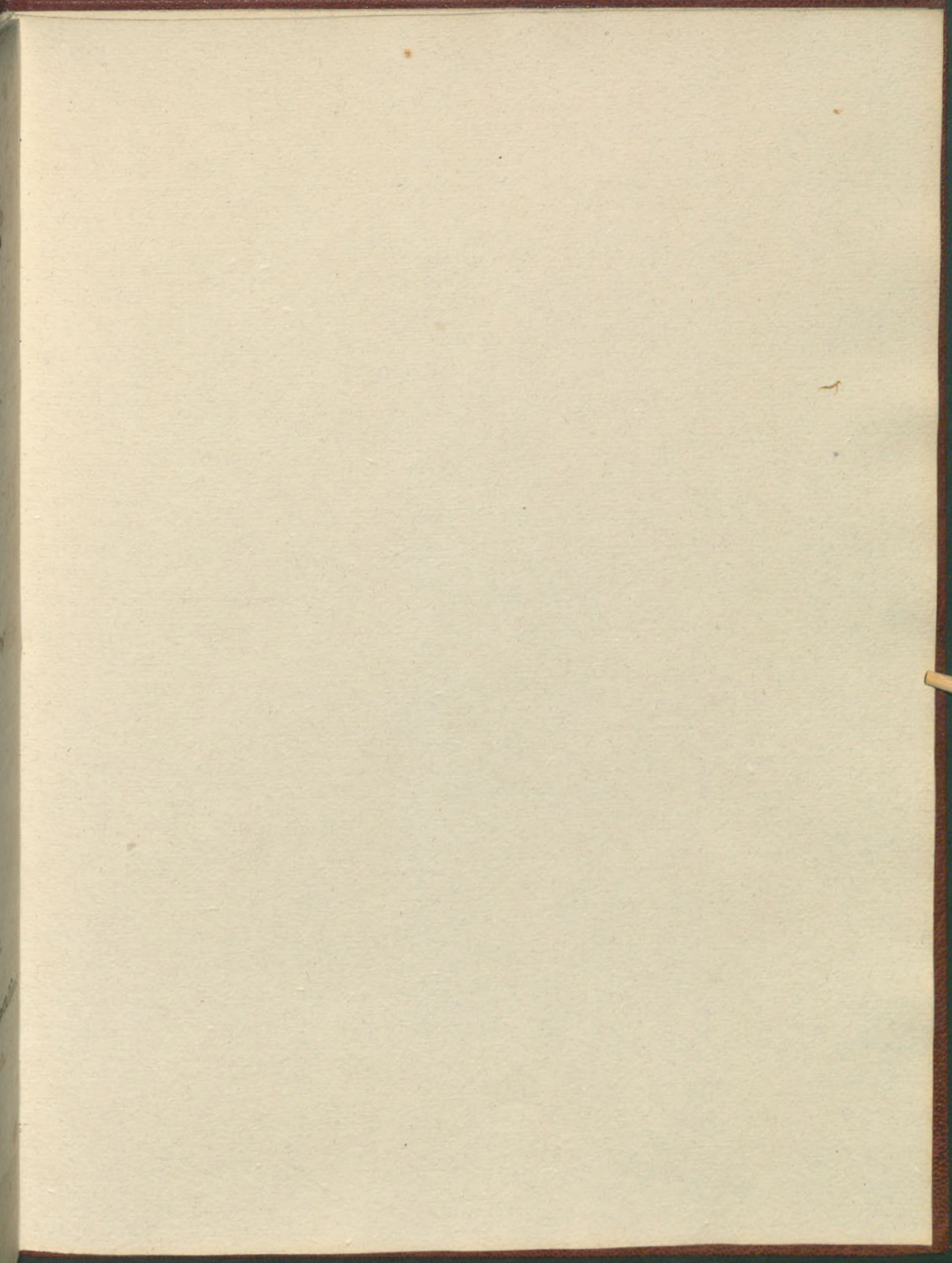
Colera curmaz purgat mi-
nolubai atin camazidi
ab sinchiu et laurole.

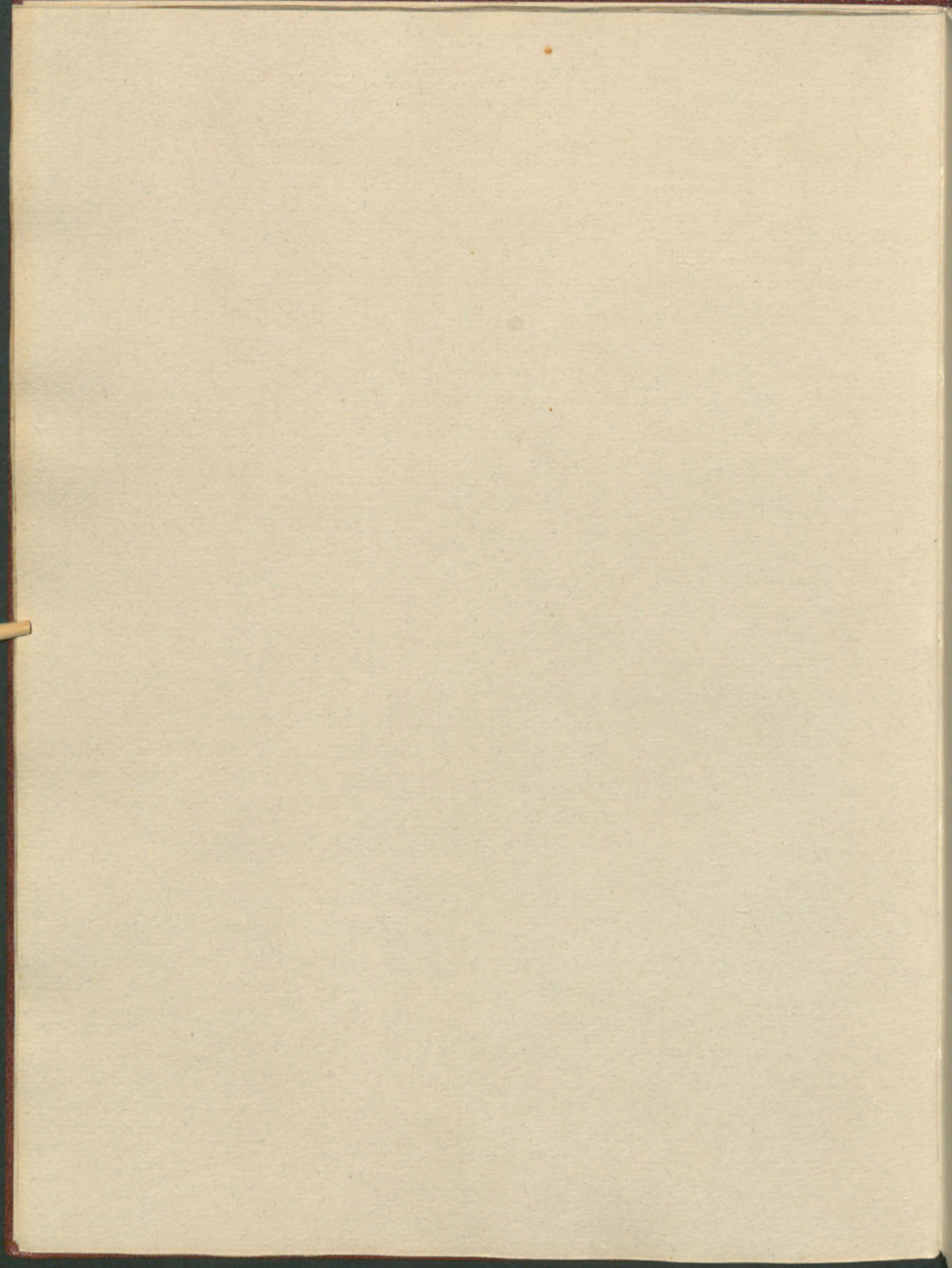
Colera uicelina purgant
catapuzia lac animalis succus
cucumeris agilis et esula.

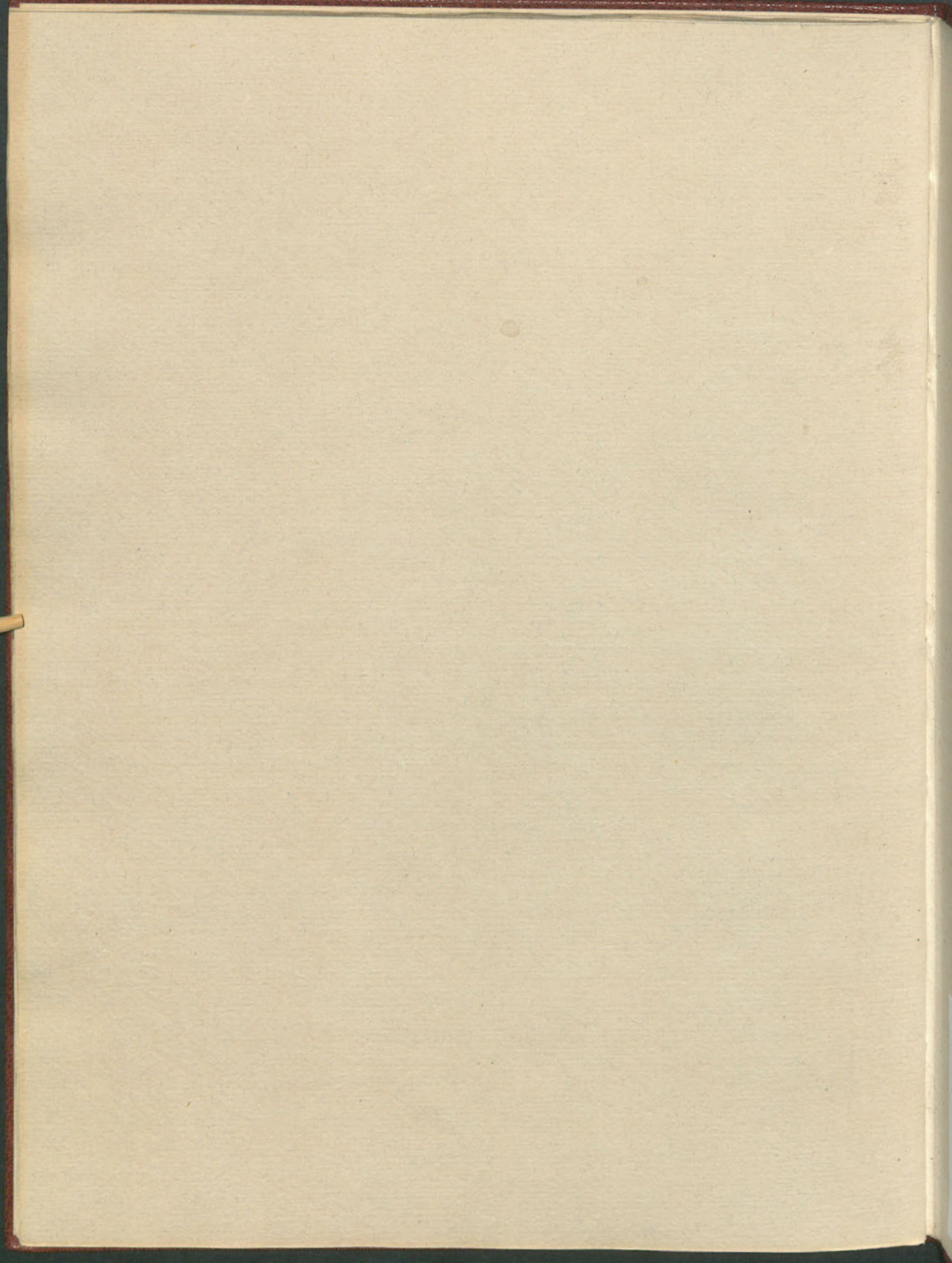
Colera pfinaz purgat succus
marubii succus cetaure maio-
ris mole castefistula mana pru-
na.

Colaz eruginosaz purgant
succus oculi xpi pruna acule-
nedicti laurole benedicta cum aqua
frigida.

zebebe in intum in bulbo nomi-
pinct uomice teneat

Accession no. 21742

Author

title:

Medical manuscript

in Latin...

late 14th century

Call no.

Manuscript

43

vault

